

**RJEŠENJA PROBNOGA ISPITA DRŽAVNE MATURE IZ POVIJESTI
U ŠKOLSKOJ GODINI 2022./2023.**

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
1.	D
2.	A
3.	A
4.	D
5.	D
6.	C
7.	A
8.	B
9.	D
10.	B
11.	B
12.	A
13.	A
14.	D
15.	D
16.	B
17.	C
18.	A
19.	D
20.	C
21.	A
22.	A
23.	A
24.	C
25.	A
26.	D
27.	A
28.	D
29.	C
30.	D
31.	C
32.	D
33.	A
34.	B
35.	A
36.	B

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
37.	C
38.	A
39.1.	C
39.2.	A
40.1.	B
40.2.	C
41.1.	C
41.2.	C
42.1.	C
42.2.	B
43.1.	A
43.2.	B
44.1.	C
44.2.	D
45.1.	A
45.2.	C
46.1.	C
46.2.	B
47.1.	<p>Model mogućega točnog odgovora:</p> <p>Slikovni prilog nastao je u Sjedinjenim Američkim Državama 1882. godine kao američka reakcija na povijesne događaje koji su se odvijali krajem 19. stoljeća. Slikovni prilog prikazuje Veliku Britaniju kao <i>vražju ribu</i>, tj. kao metaforu za hobotnicu koja svojim krakovima vlada mnogim svjetskim teritorijima te još uvijek poseže za novim teritorijima.</p> <p>Sam naslov slikovnoga priloga, <i>Vražja riba u egipatskim vodama</i>, odnosi se na britansko jačanje utjecaja u Egiptu i kupnju dionica Sueskoga kanala.</p> <p>Povjesna pozadina nastanka slikovnoga priloga odnosi se na imperijalističku politiku europskih zemalja, čiji je najznačajniji predstavnik bila upravo Velika Britanija.</p> <p>Britanski kolonijalni posjed počeo je nastajati još u doba velikih geografskih otkrića, a do sredine 19. stoljeća Velika Britanija imala je najveći kolonijalni posjed na svijetu. Sredinom 19. stoljeća ta je država dovršila osvajanje Indije koja je zbog važnosti za V. Britaniju nazivana „dragulj u kruni”.</p> <p>Kao vodeća kolonijalna sila V. Britanija željela je očuvati postojeći kolonijalni posjed te ga proširiti. Krajem 19. stoljeća britanska vlada kupila je dionice Sueskoga kanala pa je Britanija zagospodarila i tim važnim posjedom. Važnost stjecanja toga kanala odražavala se u činjenici da je njegovim probijanjem i puštanjem u promet 1869. godine skraćen pomorski put europskih zemalja sa zemljama Južne hemisfere, što je doprinijelo bržemu protoku robe i putnika.</p>

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	<p>Europske države su zato bile sve zainteresirane za kontrolu nad tim područjem.</p> <p>Određeni broj bivših britanskih kolonija također su krajem 19. stoljeća i početkom 20. stoljeća dobili status dominiona, što je u odnosu na britansku круnu značilo da imaju određeni stupanj samouprave. Te su zemlje i dalje formalno priznavale vlast britanskoga monarha, a s vremenom su postale i potpuno samostalne.</p> <p>Kao najveća kolonijalna sila Velika Britanija bila je prisutna u svim dijelovima svijeta, što je s vremenom dovelo i do sukoba sa ostalim državama. Jedna od tih država bile su i Sjedinjene Američke Države, njezina bivša kolonija i svjetska sila u usponu. Po uzoru na prevladavajuću politiku toga vremena i SAD je provodio imperijalističke pokušaje kako bi proširio svoj utjecaj.</p> <p>Jedno od tih područja interesa između SAD-a i Velike Britanije bila je i Kina. Od Kine je SAD tražio provođenje <i>politike otvorenih vrata</i>, što je bilo suprotno britanskim ekonomskim interesima u toj zemlji.</p> <p>SAD se u tome sukobu postavio kao nova jaka država koja je nakon građanskoga rata i provođenja snažne industrijalizacije težila imperijalističkoj politici te im je, između ostalog, Velika Britanija predstavljala konkureniju.</p> <p>BODOVANJE:</p> <p>za 3 boda</p> <ul style="list-style-type: none"> – određeni su vrijeme i prostor – 1 bod – određena su najmanje četiri elementa društveno-povijesnih okolnosti 2 boda <p>za 2 boda</p> <ul style="list-style-type: none"> – određeni su vrijeme i prostor – 1 bod i – određena su najmanje tri elementa društveno-povijesnih okolnosti – 1 bod <p>za 1 bod</p> <ul style="list-style-type: none"> – određeni su vrijeme i prostor – 1 bod ILI – određena su najmanje dva elementa društveno-povijesnih okolnosti – 1 bod <p>0 bodova</p> <ul style="list-style-type: none"> – traženi pojmovi nisu navedeni ni opisani ili je opisano manje od dvaju elemenata
47.2.	<p>Model mogućega točnog odgovora:</p> <p>Slikovni prilog bio je namijenjen prvenstveno stanovništvu i javnosti Sjedinjenih Američkih Država. Također, bio je namijenjen i britanskoj javnosti, a mogao je biti i namijenjen europskoj i svjetskoj javnosti.</p> <p>Svrha slikovnoga priloga bila je da se američkoj javnosti prikaže imperijalistička</p>

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	<p>politika i kolonijalni posjed Velike Britanije. Svrha za britansku i svjetsku javnost bila je da se vidi kako se na britansku politiku gleda iz pozicije SAD-a. Poruka prikazanoga slikovnog priloga bila je da Velika Britanija, iako ima ogroman kolonijalni posjed, i dalje teži pohlepljno stjecati nove posjede.</p> <p>BODOVANJE:</p> <p>za 3 boda</p> <ul style="list-style-type: none"> – navedeno je komu je bio namijenjen slikovni prilog – 1 bod i – objašnjena je svrha slikovnoga priloga – 1 bod i – objašnjena je poruka slikovnoga priloga – 1 bod <p>za 2 boda</p> <ul style="list-style-type: none"> – navedeno je komu je bio namijenjen slikovni prilog – 1 bod ILI – objašnjena je svrha slikovnoga priloga – 1 bod ILI – objašnjena je poruka slikovnoga priloga – 1 bod <p>za 1 bod</p> <ul style="list-style-type: none"> – navedeno je komu je bio namijenjen slikovni prilog – 1 bod ILI – objašnjena je svrha slikovnoga priloga – 1 bod ILI – objašnjena je poruka slikovnoga priloga – 1 bod <p>0 bodova</p> <ul style="list-style-type: none"> – traženi pojmovi nisu navedeni ni objašnjeni
47.3.	<p>Model mogućega točnog odgovora:</p> <p>Na slikovnome prilogu nalazi se prikaz britanskoga političara i države kao hobotnice (<i>Vražje ribe</i>) čija glava izranja iz mora. Političar na glavi nosi cilindar, a ispod vrata ima natpis <i>England</i> (Engleska). Iz mora također izlaze krakovi te hobotnice na čijim se krajevima nalaze ljudske ruke koje posežu za teritorijima ili ih već čvrsto stežu. Područja koja su pod kontrolom te britanske hobotnice jesu: Indija, Kanada, Jamajka, Cipar, Cape Colony (područje južne Afrike), Gibraltar, zemlja Bura, Australija, Malta, Sueski kanal, Egipat, arhipelag Helgoland i Irska.</p> <p>Pogled te britanske <i>vražje ribe</i> usmjeren je prema Egiptu i Sueskomu kanalu, a također prema tom području usmjeren je i krak hobotnice koja ga baš spušta na to područje.</p> <p>Ispod slikovnoga priloga nalazi se natpis na engleskome jeziku: <i>Devilfish in Egyptian waters</i> (Vražja riba u egipatskim vodama).</p>

BROJ ZADATKA	TOČAN ODGOVOR
	<p>BODOVANJE:</p> <p>za 3 boda – navedena su najmanje tri primjera/elementa</p> <p>za 2 boda – navedena su najmanje dva primjera/elementa</p> <p>za 1 bod – naveden je najmanje jedan primjer/element</p> <p>0 bodova – traženi primjeri/elementi nisu navedeni</p>